

TENDINȚE NOI ÎN BIBLIOTECONOMIE

M. Știrbu și L. Chirieac: Aplicații în MICRO-VTLS

APLICAȚII ÎN MICRO-VTLS, UTILIZÎND FORMATUL USMARC REGULI DE CATALOGARE

de Mihaela Știrbu și Lăcrămioara Chirieac

Abstract: In the universe of all knowledge, the bibliographic control is carried out by means of the bibliographic tools, by which, each information unit is represented by a bibliographic record. Cataloging, as a subset of the bibliographic control, comprises the record creation and storage in order to provide an easy manipulation and retrieving of bibliographical data.

Within an integrated library system, the document bibliographic description (record format) is based on an bibliographic format.

The Central Library of the "Gh. Asachi" Technic University uses the Micro-VTLS software and the USMARC bibliographic format.

By the examples given for monographs cataloging, by setting up the rules of filling in the USMARC fields accepted by the MicroVTLS software, the paper wants to be a guideline for cataloguing.

(catalogare; Micro-VTLS; format USMARC)

În universul informațional (incluzînd informațiile care nu pot fi exprimate verbal, cum ar fi: muzica, arta), există o cantitate de informații care se înregistrează într-un anumit mod. Exemplu ar fi forma scrisă, tipărită, digitizată, imprimată, pictată. Acestui subset i se atribuie adesea denumirea de univers bibliografic. Numai universul bibliografic poate fi controlat. Un astfel de control se face cu ajutorul instrumentelor bibliografice prin care fiecare unitate in-

formațională este reprezentată de o înregistrare bibliografică, care uneori se mai numește și intrare. Instrumentele bibliografice mai includ: bibliografiile, indexuri, cataloage și baze de date bibliografice.

Catalogarea este un subset al unui domeniu mult mai larg, care uneori este numit controlul bibliografic și este necesar ca ea să fie considerată în acest context.

Controlul bibliografic a fost definit de Svenonius ca fiind "abilitatea sau arta ... de a organiza cunoașterea (informația) în scopul regăsirii ei". Citînd pe Smi-

TENDINȚE NOI ÎN BIBLIOTECONOMIE

M. Știrbu și L. Chirieac: Aplicații în MICRO-VTLS

raglia, catalogarea "cuprinde crearea, depozitarea, manipularea și regăsirea informațiilor bibliografice". Oricine a realizat o listă bibliografică pentru articolele, cărțile sau alte tipuri de materiale, conținând informații pe un anume subiect, a făcut un control bibliografic asupra unei foarte mici părți din universul informației/cunoașterii.

Într-un sistem integrat de bibliotecă, prelucrarea bibliografică se poate realiza în două feluri:

- prelucrarea de către bibliotecar a documentului și crearea înregistrării bibliografice corespunzătoare;

- preluarea descrierii bibliografice din alte sisteme, în cazul în care biblioteca este conectată la o rețea, descrierea bibliografică fiind stocată în baza de date proprie bibliotecii importatoare.

Indiferent de metoda folosită orice bibliotecă adaugă înregistrării bibliografice informații specifice: cotă, nr. de inventar, clasificare proprie etc. care nu fac parte din descrierea bibliografică propriu-zisă.

Modul de descriere a documentelor

LDR Leader

008 Cîmp ce conține informații generale codificate, fiecare element de dată avînd o anumită semnificație în funcție de documentul descris, este un cîmp de lungime fixă

020 ISBN

037 Sursa de achiziție

\aNr. inventar

040 Sursa de catalogare

041 Cod de limbă

042 Cod de autentificare

044 Țara de publicare

se bazează pe un format bibliografic național sau internațional (formatul național trebuie să fie compatibil cu formatul internațional cunoscut în domeniul biblioteconomic, format de tip MARC). Un software de bibliotecă performant trebuie să accepte structuri de tip MARC (cîmpuri cu etichete, subcîmpuri cu identificatori, cîmpuri variabile și repetabile) precum și structuri de ieșire-intrare ISO-2709 (standard utilizat în transferurile de date bibliografice).

Unul din cele mai răspîndite formate din lume este formatul USMARC. Mari-le biblioteci din SUA l-au adoptat atît ca format propriu cît și ca format de schimb. Sistemul OCLC a adoptat USMARC ca format de schimb pentru informații bibliografice în cadrul cooperărilor la nivel național și internațional.

Biblioteca Universității Tehnice "Gh. Asachi" Iași utilizează programul MicroVTLS cu formatul USMARC, de intrare-ieșire a datelor bibliografice. Prezentăm, mai jos, formatul USMARC pentru monografii, pe care-l folosește biblioteca noastră:

TENDINȚE NOI ÎN BIBLIOTECONOMIE

M. Știrbu și L. Chiriac: Aplicații în MICRO-VTLS

- 080 Clasificare zecimală
 - 088 Nr. raport tehnic
 - 090 Cota
 - 100 Autor persoană fizică - intrare principală
 - 110 Autor colectiv instituție/organizație - intrare principală
 - 111 Autor colectiv conferință/congres/meeting/simpozion - intrare principală
 - 240 Titlu uniform
 - 300 Descrierea fizică
 - 440 Titlul seriei
 - 490 Statutul seriei
 - 500 Note generale
 - 501 Note CU:
 - 502 Note pentru dizertații
 - 504 Note pentru bibliografie, index etc.
 - 505 Note privind conținutul
 - 541 Note de achiziție
 - 546 Note de limbă
 - 583 Note de transfer
 - 590 Note locale
 - 600/690 Subiect - persoană fizică
 - 610/691 Subiect - nume colectiv instituție/organizație
 - 611/692 Subiect - nume colectiv conferință/congres/meeting/simpozion
 - 630/693 Subiect - titlu uniform
 - 650/694 Subiect - termeni controlați
 - 651/695 Subiect - nume geografic
 - 696 Termeni necontrolați (cuvinte cheie) - numai în limba română
- Obs.*

Cîmpurile 600-651 constituie subiectele în limba engleză din fișierul de autoritate
SUBJECTS.

Cîmpurile 690-695 constituie subiectele în limba română din fișierul de autoritate
SUBIECTE.

- 700 Autor persoană fizică - intrare secundară
- 710 Autor colectiv instituție/organizație - intrare secundară
- 711 Autor colectiv conferință/congres/meeting/simpozion - intrare secundară
- 730 Titlu uniform - intrare secundară
- 740 Titlu analitic - intrare secundară
- 830 Serie titlu uniform - intrare secundară
- 949 Identificator unitate fizică/Item Id

TENDINȚE NOI ÎN BIBLIOTECONOMIE

M. Știrbu și L. Chirieac: Aplicații în MICRO-VTLS

Identificarea informației după fișa de catalog tradițională

IV-44413 REMOND, Didier; VELEX, Philippe; SABOT, Jean

Comportement dynamique et acoustique des transmissions par engrenages: synthèse bibliographique/Didier Remond, Philippe Vexel, Jean Sabot (Coord).- Senlis: CETIM, 1993.- VIII, 191p.: il.; 30 cm.- (Publications CETIM, Mecanique et environnement)

Bibliogr. după cap.

ISBN 2-85400-280-6

Repartiția: 351966 IPM

351966

cz. 621.833:534(082)+133.1

Identificarea informației inclusă în fișa USMARC

LDR : nam7i

008 980504s1993 frfr 000 fred

090 \aIV-44413

100 1# \aRemond, Didier

245 10 \aComportement dynamique et acoustique des transmissions par engrenages:
 \bsynthèse bibliographique/
 \cDidier Remond, Philippe Vexel, Jean Sabot (coord.) -

260 ## \aSenlis:

\bCETIM,

\c1993.-

300 ## \aVIII, 191p.:

\bil.;

\c30cm.-

440 #0 \aPublications CETIM, Mecanique et environnement

504 ## \aBibliogr. după cap.

541 ## \aCETIM;

\bFranta;

\cAci;

\fIPM;

\nlex.

TENDINȚE NOI ÎN BIBLIOTECONOMIE

M. Știrbu și L. Chirieac: Aplicații în MICRO-VTLS

- 020 ## \a2854002806
- 037 ## \a351966
- 040 ## \auti
- 042 ## \amtsi\alchi
- 650 14 \aTransmissions (Machine Elements)
- 650 14 \aGears
- 694 14 \aAngrenaje
- 694 14 \aTransmisii (organe de mașini)
- 696 0# comportare dinamică, comportare acustică
- 700 1# \aValex, Philippe
- 700 1# \aSabot, Jean
- 949 G00351966UTI (această etichetă conține cîmpuri cu informații referitoare la nr. inventar, preț, ex., repartiție, tip de document, domeniu de utilizare).

Aplicarea regulilor de catalogare în format USMARC/MicroVTLS

1. Limitarea intrărilor

menționarea coautorilor și autorilor secundari

- principiu general -

Se va menționa obligatoriu autorul secundar, dacă acesta apare pe pagina de titlu.

Se vor menționa toți autorii secundari, dacă sînt 2 sau 3.

Se va menționa primul autor..."[ș.a.]", dacă sînt mai mult de trei.

AUTOR-PERSOANA FIZICĂ (100;700)

1.1. autori

pînă la 3	100	a
	245	Titlu/a,b,c
	700	b
mai mult de 3	700	c
	245	Titlu/a ...[ș.a.]
	700	a

Obs.

Pentru un singur autor se folosește obligatoriu zona 100.

TENDINȚE NOI ÎN BIBLIOTECONOMIE

M. Știrbu și L. Chirieac: Aplicații în MICRO-VTLS

1.2. editori

pînă la 3	245	Titlu/ed. de a,b,c
	700	a
	700	b
mai mult de 3	700	c
	245	Titlu/ed. de a ...[ș.a.]
	700	a

Obs.

Pentru editori se va folosi numai zona 700.

caz special: colaboratori ai editorului.

245	Titlu/ed. de a,b,c; asis.
700	ed. d și e
700	a
700	b
700	c

În acest caz, colaboratorii editorului nu necesită o intrare secundară.

Se pot menționa colaboratorii suplimentari în 245, fără a mai face o intrare secundară.

Nu se vor pune în 245 elemente inutile (sponsori etc).

1.3. traducători

Dacă există o altă mențiune suplimentară de autor secundar, care face parte din altă categorie decît cea de editor, vom face o intrare secundară.

245	Titlu/ed. de a,b,c; asis.
700	ed. d și e; trad. de f
700	a
700	b
700	c
700	f

TENDINȚE NOI ÎN BIBLIOTECONOMIE

M. Știrbu și L. Chirieac: Aplicații în MICRO-VTLS

cazul traducătorilor pentru opere literare

pînă la 3	245	Titlu/trad. de a,b,c
	700	a
mai mult de 3	700	b
	700	c
	245	Titlu/trad. de a ...[ș.a.]
	700	a
	700	a

1.4.tabel recapitulativ

NUMĂR DE ACCES MINIM AUTORI/TITLU

AUTORI PERSOANE FIZICE:

2 NR. ACCES MINIM: 1 LA TITLU

1 LA AUTOR (3 DACĂ SÎNT COAUTORI, COEDITORI)

**IERARHIA ESTE: AUTORI, EDITORI, COLABORATORI AI AUTORULUI
MENȚIONAT, PEFĂȚATORI, ILUSTRATORI.**

AUTOR COLECTIV (110;710 și 111;711)

Autor colectiv poate fi, fie instituție/organizație, fie simpozion, congres, conferință etc.

AUTOR COLECTIV-INSTITUȚIE/ORGANIZAȚIE (110;710)

un singur autor	110	a
	245	Titlu/a
pînă la 3	110	a
	245	Titlu/a,b,c
	710	b
	710	c
	245	Titlu/a ...[ș.a.]
mai mult de 3	245	a
	710	a

TENDINȚE NOI ÎN BIBLIOTECONOMIE

M. Știrbu și L. Chiriac: Aplicații în MICRO-VTLS

Obs.

Cînd autorul colectiv-instituție este intrare secundară se folosește numai zona 710.

AUTOR COLECTIV-SIMPOZION, CONFERINȚĂ, CONGRES (111;711)

un singur autor	111	a
	245	Titlu/a
pîna la 3	111	a
	245	Titlu/a,b,c
	711	b
mai mult de 3	711	c
	245	Titlu/a ...[ș.a.]
	711	a

Obs.

Cînd autorul colectiv-simpozion, congres, conferință - este intrare secundară se folosește numai zona 711.

NUMĂR DE ACCES MINIM AUTOR COLECTIV/TITLU

AUTOR COLECTIV;

2 NR. ACCES MINIM: 1 LA TITLU .

1 LA AUTOR COLECTIV (3 DACĂ sînt COAUTORI, COEDITORI)

2. Reguli de intercalare

Intrări principale

Titlu/Autor.-

Date publicare.-Colațiune...

Autor.-Titlu/autor.-

Date publicare.-Colațiune...

Intrări secundare

Autor secundar

Autor.-Titlu/Autor; Autor secundar.-

Date publicare.-Colațiune

TENDINȚE NOI ÎN BIBLIOTECONOMIE

M. Știrbu și L. Chirieac: Aplicații în MICRO-VTLS

Alt titlu

Autor.-titlu; Alt titlu/autor.-

Date publicare.-Colațiune...

Obs.

1. Când pe pagina de titlu apar autor-persoană fizică (AP) și autor colectiv (AC), intrarea principală se face la autor-pers. fizică (zona 100), iar intrarea secundară în zona 710, 711, după caz.

2. Când pe pagina de titlu apar trei AP și AC, intrarea principală se face la primul AP (zona 100), iar intrările secundare se fac în zonele: 700 pentru ceilalți 2AP și 710, 711, după caz.

3. Când pe pagina de titlu apar mai mult de trei AP și AC, se fac doar intrări secundare în zonele: 700, 710, 711, după caz.

4. Pentru orice autor AC sau AP care nu apare pe pagina de titlu, se va face intrare secundară în zona 7XX, la aprecierea catalogatorului, în funcție de importanța informației.

În numerele viitoare vom continua cu alte exemple de catalogare atât a monografiilor cât și a altor tipuri de publicații.

PRINCIPII GENERALE

TOATE TITLURILE PROPRIU-ZISE SE VOR PUNE ÎN **245**
INTRĂRILE SECUNDARE LA TITLU SE VOR FACE ÎN **730/740**

VOM FACE O INTRARE SECUNDARĂ LA TITLU ÎN 740 PENTRU TITLURILE PARALELE, ALTE TITLURI (VOLUME, PĂRȚI), PRECUM ȘI PENTRU TITLURILE UNIFORME DIN **240**.

SIGLELE SE VOR TRANSCRIE FĂRĂ PUNCTE (ELE POT FI DEZVOLTATE ÎN **500**)

TOATE VEDETELE AUTOR COLECTIV-INSTITUȚIE SÎNT ÎN **110**.

TOATE VEDETELE AUTOR COLECTIV-CONGRESE, CONFERINȚE, SIMPOZIOANE SÎNT ÎN **111**

TOATE SUBIECTELE TITLU UNIFORM SÎNT ÎN 630 ȘI SE VA FACE O INTRARE SECUNDARĂ ÎN **730**.

TITLURILE UNIFORME COLECTIVE (DATE DE CATALOGATOR) SÎNT ÎN **243**.